

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/18/2016
Identifikačné číslo spisu:	9016898566
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9016898566.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba, v trestnej veci proti obvinenému M. K. pre obzvlášť závažný zločin úverového podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a/ Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. mája 2016 v Bratislave dovolanie obvineného M. K. podané prostredníctvom jeho obhajcu Mgr. Petra Zelenaya B. S. B. A., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 3. apríla 2014, sp. zn. 4 To 92/2013 a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného M. K. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 10. apríla 2013, sp. zn. 4 T 51/2012 uznal obvineného M. K. vinným z obzvlášť závažného zločinu podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., § 222 ods. 1 a 5 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

„ako konateľ obchodnej spoločnosti M. s.r.o. so sídlom na Z. ulici číslo XX v Bratislave s cieľom získať finančnú sumu úverových prostriedkov, požiadal o úverový produkt „profiúver“ v pobočke Z.Z. banky, a. s. na Poštovej ulici č. 1 v Bratislave, kde predložil dňa 7. apríla 2009 žiadosť o poskytnutie úveru pre malých podnikateľov v požadovanej výške 166.000 eur, ku ktorej na základe žiadosti banky ako podklad pre posúdenie žiadosti o úver, predložil nepravdivé potvrdenie o výške priznanej daňovej povinnosti spoločnosti M. s.r.o., ktoré Daňový úrad Bratislava V, obchodnej spoločnosti M. s.r.o. nepotvrdzoval a v ktorom v rozpore so skutočnosťou uviedol výnosy obchodnej spoločnosti M. s.r.o. za rok 2008 vo výške 1.567.866,39 eur a súčasne predložil aj daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za rok 2007 a 2008 daňovníka, obchodnej spoločnosti M. s.r.o., avšak daňové priznanie predložené ako podklad k žiadosti o poskytnutie úveru na rozdiel od daňového priznania za rok 2008 predloženého Daňovému úradu Bratislava V, v rozpore so skutočnosťou obsahovalo podstatne odlišné údaje o výsledku hospodárenia, dosahovaných výnosoch a vynaložených nákladoch ako i daňovej povinnosti, keďže za zdaňovacie obdobie roka 2008 dosiahla obchodná spoločnosť M. s.r.o. podľa daňového priznania predloženého Daňovému úradu Bratislava V, záporný výsledok hospodárenia - stratu vo výške

-361.755 Sk (-12.008,07 eur), na rozdiel od predloženého daňového priznania za rok 2008, deklaráujúceho kladný výsledok hospodárenia, t. j. zisk vo výške 2 388 388 Sk (79 279,96 eur), čím by v prípade schválenia predmetnej žiadosti o úver a poskytnutia úveru v požadovanej výške spôsobil Z.Z. banke, a. s. so sídlom Mlynské Nivy číslo 1, Bratislava, škodu vo výške 166.000 eur.“

Za predmetný skutok okresný súd obvineného odsúdil podľa § 222 ods. 5 Tr. zák., s použitím § 39 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 48 ods. 4 Tr. zák. ho okresný súd zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému uložil ochranný dohľad v trvaní 1 (jeden) rok.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený ihneď po jeho vyhlásení odvolanie, ktoré následne osobitným písomným podaním odôvodnil.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a toto podľa § 319 Tr. por. uznesením z 3. apríla 2014, sp. zn. 4 To 92/2013 ako nedôvodné zamietol.

V odôvodnení krajský súd skonštatoval, že z vykonaného dokazovania bolo nepochybne zistené, že obvinený M. K. v postavení konateľa spoločnosti M. s.r.o., za účelom posúdenia žiadosti o poskytnutie úveru pre malých podnikateľov, úmyselne predložil pracovníčke banky sfaľované potvrdenie Daňového úradu Bratislava V, ako aj daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb, ktorými deklaroval kladný hospodársky výsledok, hoci v skutočnosti jeho obchodná spoločnosť dosiahla stratu.

V ďalšej časti odôvodnenia sa krajský súd venoval predovšetkým právnej kvalifikácii skutku. Z gramatického a logického výkladu vyplýva, že trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. sa žiadateľ o úver dopustí, ak uvedie banke nepravdivé údaje o svojej bonite, resp. o bonite obchodnej spoločnosti v mene ktorej koná ako štatutárny orgán s cieľom získať finančné prostriedky z úveru.

Ako totiž krajský súd vysvetlil, pre banky je takmer vždy podstatnou podmienkou pre poskytnutie úveru pravdivé zistenie skutočností týkajúcich sa bonity žiadateľa, t. j. zodpovedajúceho príjmu, z ktorého možno vyvodiť predbežný záver o možnosti (schopnosti) žiadateľa dohodnuté splátky uhrádzať. Zároveň pri posudzovaní „otázky splnenia podmienok na poskytnutie úveru“ môže banka (celkom logicky) vychádzať len z dokladov, ktoré má k dispozícii pred uzatvorením úverovej zmluvy, pretože len v tomto štádiu môže posudzovať úverové riziko ohľadne návratnosti finančných prostriedkov zo strany žiadateľa o úver. Banka posudzuje „splnenie podmienok na poskytnutie úveru“ spravidla z dlhodobého hľadiska, t. j. z hľadiska niekoľkoročnej návratnosti, a to bez ohľadu na to, či žiadateľ o úver - napríklad v čase rozhodovania o úvere, má nasporenú značnú finančnú čiastku, z ktorej by teoreticky mohol splatiť, a to príp. aj ihneď väčšiu časť poskytnutého úveru.

Páchateľ úverového podvodu pritom vie, že predkladá banke falošné doklady o svojej bonite, resp. o bonite obchodnej spoločnosti v mene ktorej koná a že ak by banka poznala všetky rozhodné okolnosti, celkom určite by mu úver neposkytla. Výška žiadaného úveru by tak v prípade jeho poskytnutia predstavovala výšku škody banky, pretože vyplatením úveru by skutočne (reálne) došlo k zmenšeniu majetku banky, pričom tento úbytok chcel vyvolať svojím konaním práve žiadateľ o úver. Takto spôsobená škoda, či možnosť jej vzniku je preto pokrytá úmyselným zavinením žiadateľa o úver a nastala v súvislosti s podvodným konaním žiadateľa pri preskúmaní jeho bonity. V takýchto prípadoch žiadateľ o úver následok spočívajúci v poskytnutí úveru na podklade falošných dokladov preukazujúcich jeho bonitu chce spôsobiť, teda ho aj chce zaviniť (§ 15 písm. a/ Tr. zák.).

Možno preto uzavrieť, že nepravdivé informovanie banky zo strany žiadateľa o úver, ktoré sa týka jeho bonity je takou podstatnou skutočnosťou, ktorá má v konečnom dôsledku výrazný (ak nie rozhodujúci)

vplyv na konečné stanovisko banky v tom smere, či ne/poskytne žiadateľovi úver. Vedome nepravdivé informovanie banky žiadateľom o svojej bonite, v dôsledku ktorého je s ním uzatvorená úverová zmluva a sú mu následne poskytnuté finančné prostriedky, napĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. (uviedenie banky do omylu „v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru“), a preto suma získaného úveru predstavuje pre úverového dlžníka neoprávnené získaný prospech (prospech získaný trestným činom je vždy neoprávnený, nakoľko ide o neoprávnenú majetkovú výhodu žiadateľa na ktorú by inak nemal nárok).

V prípade, ak k vyplateniu (poskytnutiu) úveru zo strany banky nepríde, napr. z dôvodu, že si banka dôsledne preverila všetky relevantné podklady potrebné na jej rozhodnutie o poskytnutí úveru, môže ísť o trestný čin úverového podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 222 ods. 1 Tr. zák., pretože žiadateľ o úver už začal napĺňať znaky základnej skutkovej podstaty tohto trestného činu (t. j. predkladal banke, ako prípadnému úverovému veriteľovi, nepravdivé podklady ohľadne svojej bonity a tým ju uvádzal do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru).

Vo vzťahu k stanovisku generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 23. apríla 2007, por. č. 1/2007, podľa ktorého nejde o trestný čin úverového podvodu, ak mal žiadateľ dostatok finančných prostriedkov na jeho splatenie, krajský súd uviedol, že toto nie je pre súd záväzné a ani prokurátor podľa tohto stanoviska v konečnom dôsledku nepostupoval, keďže vo veci podal obžalobu.

Pre úplnosť krajský súd vysvetlil, že v prípadoch, keď žiadateľ o úver uvádzal nepravdivé údaje o svojej bonite a tak vylákal od banky úver, avšak zároveň v čase podpisu úverovej zmluvy, konal v presvedčení (v úmysle), že úver splácať bude, tak je tu nutné vychádzať z toho, že primárnym úmyslom (cieľom) úverového dlžníka (žiadateľa o úver) je vylákať od banky úver, a to predstieraním svojej bonity. Úverový dlžník sa preto chce obohatiť na úkor banky, teda jeho konanie je zamerané na vyvolanie neoprávneného presunu majetku z banky na neho. Vyplatenie finančných prostriedkov zo strany banky je teda práve tým momentom, kedy dôjde k reálnemu úbytku na jej majetku. Tento „úbytok“ možno označiť za škodu a táto škoda je pokrytá úmyselným zavinením úverového dlžníka a vzniká momentom vyplatenia finančnej čiastky. To, že úverový dlžník má zároveň aj sekundárny úmysel (cieľ), t. j. neoprávnené získaný úver splácať, na tom nemôže nič zmeniť, pretože trestný čin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. bol už dokonaný a tento sekundárny úmysel možno označiť len za úmysel nahradiť spôsobenú škodu. Banka síce nebola uvedená do omylu v otázke, že finančné prostriedky, ktoré poskytla jej budú vrátené v určitej dobe, ale banka poskytla úver za takých okolností, za akých by ich objektívne nebola poskytla, ak by bola pravdivo informovaná.

Pre naplnenie formálnych znakov skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. je teda bez významu, či mal žiadateľ o úver v čase, keď predkladal nepravdivé doklady banke s úmyslom získať úver finančné prostriedky, či iný majetok v takom rozsahu, že by bol schopný poskytnutý úver splácať. Alebo povedané inak, ak po obdržaní finančných prostriedkov z úveru, pojme úverový dlžník úmysel úver splácať (napr. z dôvodu neodhalenia jeho podvodného konania pri preskúmaní jeho bonity), prípadne následne začne úver splácať, nakoľko sa mu podarilo získať legálnou či nelegálnou činnosťou finančné prostriedky na jeho splatenie (napríklad z ďalších podvodne vylákaných úverov) alebo úver začne splácať len preto, že si „vstúpil do seba“, nemajú tieto okolnosti na naplnenie formálnych znakov skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. žiadny vplyv, pretože nastali až po dokonaní trestného činu. Ide tu v podstate len o náhradu spôsobenej škody zo strany úverového dlžníka.

Pokiaľ ide o námietku obvineného M. K., ktorý argumentoval, že o úver vo výške 166.000 € nikdy nežiadal, keďže v skutočnosti mal záujem len o úver vo výške 126.000 €, krajský súd uviedol, že zo žiadosti o úver vyplýva, že ju vyplňal zamestnanec banky. Údaje, ktoré do nej zamestnanec vyplňal (obchodné meno, sídlo, IČO, meno, priezvisko a rodné číslo obvineného ako osoby, ktorá bola oprávnená v mene tejto spoločnosti konať), však musel mať od žiadateľa, keďže z iného zdroja sa k nim nemohol dostať. V tomto kontexte nie je jasné, prečo by práve údaj o výške žiadaného úveru (166.000 €) mal do žiadosti svojvoľne a bez vedomia obvineného vpísať zamestnanec banky - L. L.. Napokon

odvolací súd poukázal na tzv. score / rating klienta vo výške 188.100 €, ktorý vylučuje možnosť, že by zamestnanec banky nevedomky zadal do žiadosti o úver nie výšku požadovaného úveru, ale maximálnu výšku, ktorá mu mohla byť poskytnutá.

Pokiaľ šlo o námietky týkajúce sa teórie tzv. obvyklej miery opatrnosti, odvolací súd skonštatoval, že posudzovaný prípad je práve takým prípadom, v ktorom poškodený celkom zjavne dodržal povinnú (obvyklú, či bežnú) mieru opatrnosti pri poskytovaní úverov a posudzovaní ich rizika. Ako súd vysvetlil, práve v dôsledku jej obozretného konania nedošlo k škode na jej majetku.

Obdobné platí aj ohľadne princípu ultima ratio, pri ktorom obvinený síce cituje judikatúru súdov, avšak - podľa krajského súdu - nie je úplne zrejmé, aký má uvedený princíp s posudzovaným prípadom súvis. V tejto veci totiž nejde o prípad, pri ktorom konanie obvineného len zdanlivo napĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu, resp. pri ktorom ide hlavne o spory prameniace zo súkromnoprávných vzťahov, pri ktorých náleží najmä stranám, aby dôsledne strážili svoje práva.

Dňa 8. februára 2016 bolo okresnému súdu doručené dovolanie obvineného z 3. februára 2016 podané prostredníctvom zvoleného obhajcu Mgr. Petra Zelenaya B. S. B. A., advokáta so sídlom 29. Augusta č. 19, 811 09 Bratislava.

Obvinený v dovolaní uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., t. j. rozhodnutia oboch súdov boli založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený uviedol, že od banky úver ani jeho zabezpečenie nevylákal, pričom jeho konaním nebola spôsobená žiadna škoda. Jeho cieľom nebolo podvodné konanie voči banke, pretože ak by mu bol úver schválený a úverová zmluva by bola podpísaná, obvinený by ju riadne a včas plnil, čo v súdnom konaní doložil potvrdeniami o svojich príjmoch.

Z ustálenej súdnej praxe vyplýva (ale aj zo stanoviska generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 23. apríla 2007, por. č. 1/2007), že ak žiadateľ o úver uvedie subjekt, poskytujúci úver do omylu v otázke svojej bonity predložením nepravdivých či falošných potvrdení o svojom príjme alebo zamestnaní, v dôsledku čoho k vyplateniu tohto úveru nedôjde, takého jeho konanie nemožno bez preukázania ďalších okolností posudzovať ako trestný čin úverového podvodu v štádiu pokusu. V takomto prípade je potrebné skúmať celkové majetkové pomery žiadateľa o úver a zisťovať, či v čase podania žiadosti mal dostatok finančných prostriedkov na jeho riadne a včasné splácanie, príp. či sa mohol domnievať, že svoj záväzok splní.

Obvinený ďalej namietal, že k podpisu zmluvy o úvere nedošlo a bol uznaný vinným len na základe informatívnej žiadosti o úver, ktorú ani sám nevypisoval, keďže ju spísala pracovníčka banky. Na banku sa obrátil v súvislosti s teoretickou možnosťou poskytnutia úveru, pričom na žiadosť pracovníčky jej doložil nesprávne doklady o svojej bonite. Obvinený dospel k záveru, že nenaplnenie znakov uvedenej skutkovej podstaty súdy nahrádzali vývinovým štádiom trestného činu (pokusu). K tomuto by ale mohlo dôjsť len vtedy, ak by jeho konanie bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, čo sa nestalo. Uvedenie banky do omylu v otázke splnenia podmienok pre priznanie úveru alebo na jeho splácanie je možné až pri podpise úverovej zmluvy, kedy je možné tvrdiť, že páchatel' koná v úmysle poskytnuté úverové prostriedky riadne a včas nevrátiť.

Okrem toho, aj vo vzťahu k výške požadovaného úveru obvinený M. K. uviedol, že o sumu 166.000 € nikdy neprejavil záujem, keďže len zisťoval informácie ohľadne podmienok úveru vo výške 126.000 €. V záverečnej časti dovolania obvinený poukázal na pochybenie v skutkovej vete ohľadne dátumu spáchania skutku (namiesto 1. októbra 2009 je v ňom uvedený 7. apríl 2009).

Na základe vyššie uvedeného obvinený M. K. dovolací súd požiadal, aby vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj rozsudkom okresného súdu bol porušený zákon v jeho neprospech a

aby obe rozhodnutia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad, zrušil a prikázal súdu vec v potrebnom rozsahu prerokovať a rozhodnúť.

K dovolaniu obvineného sa dňa 19. februára 2016 vyjadrila prokurátorka Krajskej prokuratúry Bratislava tak, že ho považuje za neopodstatnené. Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutku, uviedla, že predovšetkým odvolací súd sa s ňou vysporiadal veľmi podrobne, pričom plne sa s ňou stotožňuje.

Vyjadrenie prokurátorky bolo dňa 10. marca 2016 doručené obvinenému a jeho obhajcovi, pričom spisový materiál bol spolu s dovolaním Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) riadne predložený na rozhodnutie 21. marca 2016.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné na neverejnom zasadnutí odmietnuť, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod uplatnený obvineným, v rámci neho súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Z uvedeného je zrejmé, že námietky obvineného M. K. týkajúce sa výšky požadovaného úveru (126.000 € namiesto ustálených 166.000 €), resp. nesprávneho vymedzenia dátumu spáchania skutku (7. apríl 2009 namiesto ustáleného 1. októbra 2009), majú rýdzo skutkový charakter, a preto sa nimi dovolací súd zaoberať nemohol.

Pokiaľ ide o jeho tvrdenie, že skutok, ktorý sa mu kladie za vinu, nie je trestným činom, keďže žiadnu škodu banke reálne nespôsobil a ani spôsobiť nechcel, nakoľko v prípade že by k jeho poskytnutiu došlo, úver by splácal riadne a včas, najvyšší súd sa s takýmto záverom nestotožnil.

Aj podľa mienky najvyššieho súdu, je za škodu pri trestnom čine úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. nutné považovať už samotné podvodné vylákание úveru, a to bez ohľadu na to, či obvinený má alebo nemá záujem takto (podvodne) vylákaný úver splatiť. K naplneniu všetkých znakov skutkovej

podstaty trestného činu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. dôjde ihneď ako úverová inštitúcia, konajúca v omyle na základe žiadateľom vedome uvádzaných nepravdivých údajov o svojej bonite, resp. o bonite obchodnej spoločnosti v mene ktorej koná, tento úver (aspoň) vo výške malej škody (§ 125 ods. 1 Tr. zák.) poskytnúť.

Výplatenie finančných prostriedkov zo strany banky je teda práve tým momentom, kedy dôjde k reálnemu úbytku na jej majetku. To, že žiadateľ o úver má úmysel tento neoprávnene získaný úver splácať, na tom nemôže nič zmeniť, pretože trestný čin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. bol už dokonaný a takýto úmysel možno označiť len za úmysel nahradiť spôsobenú škodu.

Uvedené závery sa vzťahujú aj na obvineného M. K. Z hľadiska naplnenia všetkých znakov skutkovej podstaty tohto trestného činu nie je relevantné, či a príp. v akom rozsahu chcel podvodne vylákaný úver splatiť, keďže všetky znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu boli naplnené už tým, že v snahe získať úver (finančné prostriedky) pre spoločnosť, ktorú zastupoval, pracovnícke banky úmyselne predložil nepravdivé doklady týkajúce sa jej bonity.

Pokiaľ ide o judikatúru, na ktorú v tomto smere obvinený M. K. poukázal (R 54/1967, R 15/1969 a R 57/1978), najvyšší súd poznamenáva, že ide o rozhodnutia vydané v čase, keď skutková podstata trestného činu úverového podvodu neexistovala a trestná činnosť tohto druhu bola stíhaná podľa všeobecnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu - § 250 Tr. zák. (s účinnosťou do 31. decembra 2005).

Vo vzťahu k stanovisku generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 23. apríla 2007, por. č. 1/2007 najvyšší súd uvádza, že tam prezentované právne závery sú v praxi neudržateľné. Od orgánov činných v trestnom konaní vyžadujú, aby žiadateľovi (popri úmysle uviesť banku do omylu v otázke splnenia podmienok pre poskytnutie úveru) preukázali aj ďalší úmysel existujúci už v čase vzniku úverového vzťahu, a síce takto podvodne vylákaný úver nesplatiť riadne a včas. Podľa mienky dovolacieho súdu je takýto záver (aj) s ohľadom na štandardnú dĺžku úverových vzťahov, ktoré nezriedka presahujú 15, príp. 20 rokov, značne problematický. Navyše, prakticky nestíhateľní by sa stali žiadatelia, ktorí od banky podvodne vylákajú úver s úmyslom tento riadne a včas splatiť, avšak v dôsledku ich nepriaznivej finančnej situácie (ktorú pred bankou zamlčali, resp. o nej klamali) toho nie sú schopní.

Pokiaľ ide o ďalšie dôvody, ktoré najvyšší súd viedli k vyššie uvedenému rozhodnutiu, v tomto smere najvyšší súd odkazuje na odôvodnenie krajského súdu, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil, a preto ho zámerne (v podstatnej časti) premietol do svojho rozhodnutia.

Azda vo vzťahu k obrane obvineného M. K. spočívajúcej v tom, že bol odsúdený za podanie „informatívnej žiadosti o úver“, keďže vôbec nebolo isté, či by úverovú zmluvu napokon podpísal, najvyšší súd je toho názoru, že takáto konštrukcia je absurdná. Nedá sa inak vyhodnotiť tvrdenie obvineného, že sa len „informatívne“ - bez toho, aby bol vopred rozhodnutý prípadne schválený úver čerpať, zaujímal o konkrétne úverové podmienky a za tým účelom sfaľšoval daňové priznanie, resp. potvrdenie o výške daňovej povinnosti. Ak by sa obvinený skutočne len „informatívne“ zaujímal o úverové možnosti, určite by nefingoval neexistujúce skutočnosti ohľadne jeho bonity, resp. bonity spoločnosti, v mene ktorej konal.

Aj podľa mienky najvyššieho súdu konanie obvineného M. K. bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu (§ 14 ods. 1 Tr. zák.), keďže nebyť obozretného postupu banky, ktorá si hodnovernosť poskytnutých dokladov overila, k podpisu úverovej zmluvy a následne k čerpaniu úveru (a teda aj ku vzniku škody) by bezpochyby došlo.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, najvyšší súd dospel k záveru, že v posudzovanej trestnej veci dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie sú dané, a tak dovolanie obvineného M. K. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.